

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора ЛНАУ
№ 246 від 20.11.2017 р.,
із змінами внесеними
наказом ректора ЛНУП
№ 42 від 23.02.2022 р.
та № 110 від 12.05.2023 р.

УХВАЛЕНО
Вченою радою ЛНАУ
Протокол № 3 від 08.11. 2017 р.
із змінами внесеними
Вченою радою ЛНУП
Протокол № 6 від 22.02.2022 р.
та Протокол № 7 від 29.03.2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
У ЛЬВІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ДУБЛЯНИ – 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування (далі - Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між науково-педагогічними, педагогічними працівниками Львівського національного університету природокористування (далі Університет), здобувачами вищої освіти.

1.2. Це Положення розроблене на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного кодексу України, Болонської конвенції, Статуту університету, Правил внутрішнього розпорядку університету, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів Університету.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів у всіх сферах діяльності Університету (освітній, науковій, виховній тощо), підтримці партнерських взаємовідносин між науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти, запобіганні порушенню академічної доброчесності.

1.4. Науково-педагогічні, педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за належне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу Університету, зобов'язуються виконувати норми цього Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах - освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в Університеті необхідно дотримуватися таких принципів:

- демократизм;
- законність;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини;
- рівноправність;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Університет здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України у сфері освіти та вищої освіти;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, творжень, відомостей, що належать іншим авторам;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- дотримання правил посилення на джерела інформації в разі запозичення відомостей для написання навчальних, навчально-методичних матеріалів, наукових праць тощо;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
- якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків;
- впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання;
- підвищення своєї кваліфікації відповідно до вимог законодавства;
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших її видів відповідно до вимог законодавства у сфері інформації та звернень громадян;
- уникнення приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайне інформування адміністрації університету про отримання до виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що нехтують законними правами, свободами чи інтересами окремих громадян, юридичних осіб, державними або суспільними інтересами тощо.

2.5. Для дотримання академічної доброчесності здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- дотримуватися норм Конституції України;
- дотримуватися норм чинного законодавства України у сфері освіти та вищої освіти;
- дотримуватися загальноприйнятих етичних норм;
- виявляти повагу до науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми

потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посылатись на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- поважати честь і гідність інших осіб, навіть якщо їхні погляди відрізняються;
- бути присутніми на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, зумовлених поважними причинами;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посылатись на них;
- не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням у роботі (курсній, дипломній, дисертаційній);
- не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;
- не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію університету про отримання до виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що нехтують законними правами, свободами чи інтересами окремих громадян, юридичних осіб, державними або суспільними інтересами тощо.

3. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

3.1. З метою виконання норм цього Положення в Університеті створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації Університету щодо накладання відповідних санкцій.

3.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти та вищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Університету, Правилами внутрішнього розпорядку Університету, іншими нормативними (локальними) актами Університету та цим Положенням.

3.4. Склад Комісії затверджується наказом ректора Університету. Термін повноважень Комісії становить 3 роки.

3.5. До складу Комісії за посадами входять: перший проректор, проректор з наукової роботи, проректор з навчально-виховної роботи, керівник навчально-методичного відділу з забезпечення якості вищої освіти, головний учений секретар, декани факультетів, адміністратор антиплагіатної системи, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції, керівник профспілкової організації

працівників, керівник профспілкової організації студентів та аспірантів, голова ССО «Основа».

3.6. Будь-який працівник Університету, здобувач вищої освіти Університету може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

3.7. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться в терміни, визначені планом роботи та позачергові, які скликають за необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

3.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

3.11. Комісія не рідше ніж раз на рік звітує про свою роботу перед вченою радою Університету.

3.12. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки можливості такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначають особисті дані заявника (прізвище, ім'я по батькові, контактні дані: адреса, номер телефону, місце роботи, посада, курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

3.13. На засідання Комісії запрошують заявника та особу, щодо якої розглядається питання про порушення Кодексу академічної доброчесності.

3.14. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі право:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

3.15. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи непорушення норм цього Положення. Зазначені висновки мають рекомендаційний характер, подаються ректору Університету для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

3.16. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, аналізувати заяви щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики серед науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність Університету;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів Університету.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства України.

4.2. Порушеннями академічної доброчесності вважаються:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

4.3. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень.

Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- навчальні (курсів роботи (проекти), реферати тощо) та кваліфікаційні (дипломні роботи (проекти)) роботи здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр» і «магістр», науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації Вченої ради Університету до видання, а також дистанційні курси. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють завідувачі кафедр;

- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів. Організацію перевірки здійснюють головні редактори наукових журналів (відповідальні секретарі) та керівники структурних підрозділів, які організують відповідні заходи;

- дисертаційні роботи і автореферати дисертацій. Організацію перевірки здійснюють голови спеціалізованих рад.

Форми академічного плагіату:

- використання у власному творі чужих матеріалів (зображень, тексту), у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;

- парафраз або цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;

- спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел;

- представлення як власного твору (есе, курсової роботи, дипломного проекту, тез, статті тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду / послугу чи соціальні зв'язки.

4.4. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи обіймати визначені законом посади.

4.5. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкцій, у тому числі звільнення з Університету, за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

Види академічної відповідальності учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються цим Положенням та погоджуються з органами самоврядування здобувачі в освіти в частині їхньої відповідальності.

5. Попередження академічної недоброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Університеті використовується такий комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та педагогічних працівників та науковців про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів зі здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності Університету, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників із цим Положенням;
- посилення контролю завідувачів кафедр, наукових керівників курсових, кваліфікаційних (бакалаврських і магістерських) робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації в разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка бакалаврських і магістерських робіт на предмет академічного плагіату;
- експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) стосовно ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту, тощо.

6. Заключні положення

6.1. Це Положення затверджується рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.